

۲۰۱۷/۰۲/۱۳

محمد ایاز نوري آزادي

افغان تاریخ به نور هم واضح کبړي

زه بنده دلته پروت د پردیتوب په ټاټوبي کې د ورځې اته ساعته حکومتي کار کوم او واټن د صرف تگ می د کار تر ځای پورې ۲۶ کیلومتره دی. زه سیوا له دوو رسمي تفریحو یا په حرکت کې او یا هم ولاړ جسمي کار ته دوام ورکوم. دا آرامتیا د وجدان لرم، چې زما له انرژي او ماليي څخه د دغې ټولني اړ او قانوناً مستحق کسان تامین کبړي، نو که یو وخت زه له کاره ولویدم، بیا به ورته وایم، چې اوس نو تاسو جوړ کسان زما لاس ونیسئ. دا می ځکه په گوته کړله، چې زه د خپل اصلي وطن بڼکلي او تاریخي افغانستان سخت پوروری یم او اقلأ په یوه ممکنه وسیله یې باید هېر نکړم، ضمناً زه لکه څنگه، چې زما آرزو وه او ده، فرهنگي او ملي چوپړ کې په وروسته پاتو کې ځان شمارم. زه صادقانه وایم، چې د پخواني پاچا اعلیحضرت مرحوم ظاهر شاه پلویانو ته منسوبه ویب پاڼه (آریانا افغانستان) کله، کله گورم او هلته هم د هر چا لیکنه نه خلاصوم. زه فقط دغه تیره د جمعي ورځ دغه سایت ته په مراجعي تصادفي می د پاچا د یوه سر سختي مدافع ډبرې بوختي او بیکاره اغلی ملالی موسی نظام پس له اوو میاشتو!! چرتونو او فکرونو یوه اوږده لیکنه، چې عنوان «تعهد امانت داری در بیان واقعیت های تاریخی... ۳ د فبروري» ولوستله چې زما په پته هم څه ویل شوي دي، ورپسې می هم دغه عنوان ته په توجه د پاچا د یوه بل پلوي شاعلي عارف عباسي تمجیدي لیکنه د اغلي نظام او زما د رټلو په باب هم ولوستله. زه اکثرأ د دغو دوو او یو دوو نورو پاچا پرستو لیکني اصلاً نه لولم او یو ډول بیزارې د هغوی د لیکلو او حتی سبک نه هم لرم، ځکه دوی ټول خو طرف دي او د خپلو پخوانیو لویو مادي او معنوي امتیازاتو څخه په محروم کیدو د پاچا ثنا او یواځي تمجید ته یې تبلیغات کوي، دوی هغو لوستو افغانانو بڼه پیرندلي دي. یو وخت ما لیکونکي د امانی ویاړمن دولت د وخت د یوه معزز د کور د یوه غري سره خبرې درلودې، هغه وویل: «زه که څه هم مظلوم یم، لیکن طرف شمېرل کیرم، زما څخه ستا خبره او قضاوت د افغانانو ومخته زیاد وزن لري ځکه ته د افغانستان خلک یې او د خلکو په صف کې ولاړ او د هغوی د غوښتنو او حقوقو غږ پورته کوي، بیا که وخت لري، حقایق خپل ولس ته ولیکه.»

د نن څخه څه باندې اوو میاشتې پخوا ما په فیسبوک کې د یوه افغان کس خاطر په نوم دې زلمی خان پښتون تر نامه لاندې ولوستله، هغه مطلب می راوخیست او ضم د خپل آزاد نظر می د «د اعلیحضرت محمد ظاهر شاه یوه ملي تاریخي غلطی» تر عنوان لاندې د افغان جرمن ان لاین په سایت کې نشر ته ورکړ. پته: (آرشیف د افغان جرمن، زما نوم ۳۱ شمېره مقاله). د موضوع خلاصه دا وه، چې زما تحلیل دا وه، چې نادر خان د تاریخي شواهدو پر بناء د انگلیس د استعمار یو جاسوس وه، کله، چې هغه خوني پاچا پس له څلورو کالونو حکومت د یوه افغان قهرمان عبدالخالق خان پخپل کور کې له دې نړی د تل لپاره رهي کړ د هغه زوی ۱۸ کلن زلمی ظاهر خان بدون د تردید څخه د هغه وخت د انگریزي استعمار په هوکړې د افغانستان پاچا نصب شو. کله، چې موضوع داسی وه، بیا د افغانستان بیطرفه ساتل یعنی کومه معنی لرله؟ بیا پاچا ظاهر خان که د افغانستان خلکو ته د خدمت هوډ لرلای، د روس پر ځای به هم هغه انگریز او ورسره ملگري متحده ایالاتو سره کلک په دوستي کې پاتي شوی وای او یو وار یې، چې بنسټیز اقتصادي ستنې په هیواد کې درولي وای بیا د افغانستان د خلکو په رایه د یوه تړون څخه وتل هم کوم ډېر مشکل کار نه وه او بل دا، چې د شاعلي زلمي پښتون په حواله به نن زمونږ په گوند کط هغه هم زمونږ د نیم افغانستان د مساحت او خاوري څخه داسی یو مونږ ته مضر هیواد لکه پاکستان موجود نه وای. دا وه زما نظر، لیکن زما دغه نظر د ظاهر شاه پرستانو دغه څو مشهور شویو کسانو ته لکه د پخوا په شان د زغم وړ واقع نشو او اوس اغلي نظام یوه تنقیدي لیکنه پر ما کړیده، چې ماته د تعجب وړ نه ده. دا خو مخالفین دي، له هري وسیلي استفاده کوي تر څو خپل مخالف بد نام کړي. همدغه اغلي نظام پخپله لیکنه کې یو ځای لیکلي: (معلوم می شود، آقای ایاز نوري در عصر خونین اشغال افغانستان محصل در شوروی بوده و قسماً در اردوی آن زمان افغانستان هم رسمیت داشته اند...)، دلته هم دغه مخالفی خپله هڅه کړې، چې زما شخصیت ته منفی ضرر ورسوي. تحصیل او زده کړه هر چیرته، چې وي یو علمي شتمني ده، دا که زما خوښه وه یا نه وه، زه د یوه نظامي طلبه په حیث د امر تابع وم او د هغه وخت د شوروي اتحاد سره تودې او کلکې هر اړخیزې اړیکې د تحصیل په شمول اعلیحضرت ظاهر شاه جوړې او لاسلیک

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

کړي وي، نه ما لیکونکي...!، بلی زه په افغان اردو څه کم شپږ کاله موجود وم، ما کوم ملي جنایت او ملي خیانت نه دی کړی. هر وطن دوسته افغان تر اوسه په ارمني توګه وایی، چې زموږ هغه اردو پاکستان او میا نواز شریف راته له منځه یوړله... زه تا جنابی ته دا په واضحه توګه وایم، چې هغه اردو دغه زه وم نه بل څوک، چې هر با ایمانه او د بیدار وجدان او سالم تعقل افغان یې د ږنګیدو ارمان کوي. زه یو مسلکي افسر وم، چې حربه مکتب او حربي پوهنتون مې پخپل زیار او دغه مظلوم ملت په پاکې ماليې سره لوستی ول. حکومتونه او زعیمان ځي او راځي، لیکن اردو لکه د ملت او ولس یوه ټوټه باید تل ساتل او درنښت ورته وشي، نوره تاسو پوی شی او منطق مو...؟! که تاسو یا نور ورته کسان ماته د کوم خلقي او پرچمي ګوته نیسي، زه په یوه ملي مسولیت سره دا ووايم، چې له نادرانو څخه به وي، چې نه یواځې زه، بلکه زما نور او وروڼه او مرحوم پلار مې، نه خلقي، نه پرچمي، نه ماویست، نه اخواني او نه نادري پرست وو. هر افغان، چې کوم سند او ثبوت په دې هکله لري، خیر ده په مستعار نوم دې موضوع کې داخل شي، لیکن درواغ دې نه وایی، چې لوی خدای به یې په همدې دنیا راو نیسي. ځکه زه د خدای په حضور کې وایم، چې مونږ (پلار او زامنو د ظاهر شاه له وخته تر نن پورې یوه قرباني ورکړې ده، هیڅ رژیم ته مونږ د شخصي ګټو لپاره سر د تسلیم ټیټ نکړ او دا ساده کار هم نه ده)، البته زه په آزاد ډول وایم، چې د ګران افغانستان د ټولو سیاسي ګروپونو صفوف زما په قضاوت بې ګناه دي، رهبران یې ملت او خدای ته مسول دي.

اوس اما اصله موضوع چیرته ده، او پس له اوه میاشتو ولي اغلي ملالی نظام په یوه هغې ځانګړي خپل عصبيت او احساس د کموالي دا لیکنه زما په پټه کینلې ده، عرض کوم:

ما پخوا هم لیکلي، یو افغان، چې کم هم نه، پوره ۴۰ کاله د افغانستان ټولواک پاتې شوی وي، اوس باید دغه کس یا په ټول کې دغه نادري خاندان اقل یو سیاسي لوی ګوند لرلای او په زرهاوو لوستي او هوبنیار کسان د دغه ګوند غړي وای، لیکن اوس ګورو، چې د پخواني پاچا پلویان یو څو کسان دي، چې ځانونه په خاصه وارخطايي، او یو ډول عصبي توب رابنکاره کوي، په کره تاریخي اسنادو او نه منکرېدونکو شواهدو بیا هم دوی وایی، چې نه (من زنده، جهان زنده)، یعنی دا، چې زه او زما فامیل د نادري کور د قدرت پر وخت آرام وه، په مادي او معنوي لحاظ بشپړ تامین وو، وزیر وم، والي وم، شاهي ارګ ته خرامان خرامان تلم او راتلم، نو زما د افغانستان پر ملت څه...؟! دوی چون په هغه عمداً په نس وړي او فکر جاهل ساتل شوي ملت باندي حکومت کړی دی، نو دغه کسان صرف د «بلی صاحب» د جواب سره روږدي دي او د «نه صاحبه» د ځواب سره نا آشنا او قطعاً یې د اوریدو زغم نلري.

زه دغه جنابانو ته وایم، چې هغه ستاسو د حکم کولو وختونه اوبو یوړل. هم هغه د قدرت پر وخت هم تاسو د افغان ولس د قبول وړ نه واست، لیکن تاسو د شیطان انگلیس د لارښوونې لاندې دغه شعار ته ښه ژمن واست، چې دغه مغرور ولس باید په یوه مری خوراک پسې سرگردان وساتو او له بلي خواء پام، چې راته لوستی او هوبنیار او منسجم نشي او که لږ راحت په لاس ورغی، دا آزادی پال ملت لومړی زموږ څخه خپل مشر غازي امان الله خان، چې تیار ژوندی د ایټالیا په هیواد کې د استعمار په ګولپو ټپي پروت دی، راڅخه غواړي بناً دا ظالم او بی مروت، درواغجن او افغان دښمنه خاندان خصوصاً د ۱۳۳۹ل کال پورې، چې لا زموږ ګران مشر غازي لا ژوندی وه، لکه تراکتور د افغانستان په ولس وګرځېدل. هیڅ وطن پال افغان ته او یو یې ډلي ته یې د رښتیني سیاسي کار او فعالیت اجازه ورنکړه، له هغې جملې د وینن زلمیانو ګران او ارجمند غړي یې نیول او د وطن ته د خدمت اجازه یې ورنکړه. اغلي نظام د خپلي انتقادي لیکنې په پای کې د بابا ملت منبر ته ختلي او زه بنده او زما مربوط قام او ولایت یې داسې غندلی او توهین کړي دي:

« با مطالعه مضمون آقای ایاز نوری که لینک آنرا مشاهده میفرمایید، داستانی از جواب یک شاگرد بازی گوش به معلم تاریخ چنین تداعی میگردد: (خصن و خصین هر سه دختران معاویه بودند).»

دلته خاص د خپلو شخصي ګټو پر بنسټ دغه اغلي ظاهر شاه پرسته په یوه مثال سره ما او زما قام یا په مجموع کې د پکتیا د ولایت ولس د ناپوهی په تور توهین کوي، د اغلي په فکر، د پکتیا او خوست د ولایت اوسیدونکي پخپلو تلفظي کلماتو او اصطلاحاتو کله هم، د ح پر ځای خ تلفظ، یعنی حسن ته حسن وایی، یعنی د دې اغلي په نظر دا خلک جاهل او زه لیکونکي یو بازی گوش شاگرد یم...؟!

البته دا جنابه واقعاً، چې د ظالم نادر شاه خان یوه مخلصه لاروی ده. زما مرحوم پلار د نادر شاه د حکومت پر وخت د کابل د حرب ښوونځي ته راوستل شوی وه، یوه ورځ پاچا د هغوی ښوونځي ته راغلی وه او زما پلار سره یې د سوال او ځواب نه پس نادر خان زما پلار او زما د پلار له طریقه د پکتیا ولایت ټولو اوسیدونکو ته د غره میشتو وحشیانو خطاب کړی وه. البته نادر خان تر کومه، چې شاهي ارګ نه وه نیول شوی، د پکتیا خلکو ته یې ملي اتلان او د هوشیارو خلکو خطاب کاوه او کله، چې ارګ د هغوی په پاکو وینو هغه ته تسلیم شو، بیا د پکتیا خلک د هغه په

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلینکي د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

نزد جاهل او غره ميشته خلک ول... ها ها، تفصيل د دغه داستان (افغان جرمن ان لاین آرشیف، زما نوم ۳۲ شمېره لیکنه)، کې موجود ده.

او اوس په پای کې دغه څو پوښتنې په درنښت سره د اغلي نظام و مخې ته بردم او پس له اوو !! مياشتو يې د ځوابولو هيله مند يم:

- 1 - تاسو جنابې خو د افغانستان په ملي اکثریتي ژبه هيڅ کوم برلاسی نلری، او زما هغه مضمون ما په پښتو ژبه کښلی وه، تاسو يې په محتوياتو څنگه ځان پوه کړ او که تاسو د هغو جنابانو څخه يې، چې ، ولا پښتو ره ميفاموم ليکن گپ زده نemitوانوم؟
- 2 - افغان تاريخ لیکونکی مرحوم فيض محمد کاتب پخپل د تاريخ کتاب «تذکر انقلاب په ۸۶ مخ ليکي: (د سقاو زوی د افغان آلمان د تجارتي شرکت ریيس موسی خان قندهاری او ورسره نور اوه تنه د امان الله خان د وژلو لپاره راوبلل او هغوی ته يې د ډبرو پیسو د ورکولو وعده ورکړه...»، آیا دغه موسی خان ستاسو پلار دی؟ که هو، بیا تاسو که مهربانی وکړی په دغه حصه کې نور وضاحت ورکړئ، چې ستاسو پلار د سقاو په دی ملي خایانه دستور تاسو اولادو ته څه ويل، له بلې خوا تاسو د استقلال د محصل غازي امير امان الله خان په باب هم تمجیدي لیکنی کړي او په عین د نادر پرستی او ظاهر پرستی کې امانی هم یاست.!!
- 3 - تاسو اغلي د ۴۰ لسيزې د پاچا د ديموکراسی اعلان سخته دفاع کوی، دا دوهم ځل کيږي، چې زه تاسو سياسي تحليلگري نه پوښتم، چې آیا د ديموکراسي اعلان د سياسي گوندونو د قانون په بندي کولو کې ستاسو په نظر پخپله په ديموکراسي ملنډې وهل د تولواک له خواء نه حسابوی؟
- 4 - افغان ملي مبارز مير غلام محمد غبار د ديموکراسي؟ په وخت ۱۳۴۶ ال کال خپل د تاريخ کتاب (افغانستان د تاريخ په بهير کې) چاپ ته ورکړ، ليکن همدغه ديموکرات؟ پاچا دغه کتاب بيرته توقيف او بندي کړ، يعنی د پاچا په نظر دا کتاب بايد د افغانستان خلک ونه لولي، آیا په دې کتاب کې کوم د ملي خيانت او درواغو مسايل مرحوم غبار ليکلي ول، چې معظم تولواک هغه کتاب مصادره کړ، کتاب يې بندي کړ، ليکن غبار يې بندي نکړ... د پاچا دليل کوم وه؟

پای

د پاڼو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ